

Ο ΑΠΟΚΛΗΡΟΣ

Ξυπνήσε λίγο αργά. Άκουσε έξω, φωνές παιδιών. Όλα τα χρεσίνα του ήρθαν στο νου και μ' αυτά μπλεψε ώρα. Επιτελους ταφίσε και σηκώθηκε, ως και δεν αισθανότανε καλά τον εαυτό του, και μωχίως να λογαριαστεί τι λεφτά είχε και τι οφειλότανε.

Καιώς είχε ξυπνήσει ξαφνικά, μεσ' στη ρυθμική νυχτα, τον κυριέψε ένας φόβος, μη δεν υπήρχε σίγα σίγα, τίποτε να φανεί και τότε; Επείρεπε κι αυτός και να ορίσκει και να κρούει όπως είχε ακουσει, πώς ε-καναν πολλοί.

Τό πρωί όμως ο φόβος δεν υπήρχε πιά, οά να τον είχε διαλυσει το λαμπρό φως της ημέρας.

Άλλα και πάλι, λογαριασε τι λεφτά είχε και τι μπορούσε να διαθέσει για να μην του ξαναρθεί πια ο φόβος.

Κι απ' έξω ερχόντουσαν οι φωνές των παιδιών.

Που πήγε κι άνοιξε τὰ εξώφυλλα, τάδε να παίζουν τους στρατιώτες με χάρτινα κράνη στὰ κεφάλια και με ξύλα, καλάμια για τουφέκια. Και στη μέση και τὸ τυφλό παιδί εκεί μαζί να παίζει. Και τὸ κεφάλι του, πού πάνω είχε ένα χάρτινο κράνος, δεν έπανε να κουνιέται δεξιά κι αριστερά οά ξελλειδωμένο. Κάποτε όμως, στεκόταν και σηκώνοντας τὸ προσωπο στὸν ήλιό έμενε. Τότε τὸ κούνημα έπανε, ή γινόταν πολὺ μικρὸ οά να τὸ στηρίζαν οί άχτίνες τοῦ ήλιου, πὸν δυνατὰ λούζανε τή μορφή του, τὰ τυφλά του μάτια.

Ήταν όμως τὸ μόνο καλοντυμένο απ' όλα. Τάλλα γυμνόποδα και με παλιόρουχα. Ήξερε ὁ Ποίμης πὸς τὸ τυφλὸ παιδί είχε κατέρα πλούσιο ζωέμπορο και χάσάτη...

Κ' είχανε μαζευτεί εκεί σχεδὸν όλα τὰ παιδιά τῆς γειτονιάς. Εἶδε και κάτω μικρά κουτσουβέλα να θέλουνε να παίξουν κι αὐτὰ και να κολουθοῦνε, να βρίσκωνται στη μέση.

Αὐτὰ τὰ μικρά τοῦ θύμισαν, πὸν μικρὸς κι αὐτός, ὅσο αὐτά, δὲ μπορούσε να ὑποφέρει, ή να δει μορφή ἄλλη ἀνθρώπου απ' τῶν γονέων του.

Εἶχε ένα φόβο μεγάλο, παράδοξο, για κάθε ξένο ἄνθρωπο. Στὸ ἄκουσμα τῆς πόρτας, ή φωνῆς ξένης κρυβόνταν εὐθὺς, κι ήταν ἀδύνατο να τὸν βγάλουν. Έκλειε, σκοτανόταν. Και κάποτε είχε κρυφτεί στήν καρδουναποθήκη και βγήκε έπειτα κατάμαυρος. Για να μη τὸ ξανακάνει, τοῦ εἶπανε για τὸν Ἀράτη, πὸν παρουσιάζεται μέσα κεί για μεγάλα ποντίκια πὸν τρώε τις μύτες και τὰ μάτια τῶν παιδιῶν και διάφορα ἄλλα. Μάταια όμως. "Όταν βρέθηκε μιὰ μέρα στὸ μαγειριό, κι ἄκουσε ξένο ἄνθρωπο ναρχεται πάλι μπήκε ἀψηφόντας κι ἀράτη και ποντίκια.

Κούνησε τὸ κεφάλι με μικρὸ χαμόγελο.

—Μακάρι να τόχα αὐτὸ πάντα! εἶπε.

Και οά ναδλεπε τότε, πὸν καλὰ, πὸν καθαρά, πὸς έκανε για φίλους και παρέες, αἰστάνθηκε ἀγανάκτηση μεγάλη θυμὸ ἐναντίον τοῦ εαυτοῦ του.

"Α, δὲ θὰ γινόνταν πιά! "Όχι, ὅχι δὲ θὰ τὸν ἄφινε να πέσει έτσι!

Πειραχτήκε ὅμως πὸν εἶσε να λυγίσει και, μια ἑλπίδα, μαζουρή ή ρανέλα.

—Αὐτὸ μου εἰσέπει: εἶπε.

Κ' εἶπνε χωρίς να σκελεται, ή καλλιτερα αἰστανόταν τις σκέψεις να μενους ἀκρίτες οὐν καινὸς σε κλειστο μέρος, πὸν μια μικρὴ πνοή οἴως, μπορεί να τον κανει ναρκωτεται να κινήσει ορμητικά.

Και ή μέρα ήταν ωραία. Ὁ ήλιος ελευτερός φωτίσε, ο ουρανὸς καθαρός. Πέρα όμως σε μια πλευρά τοῦ γήιντου ένα σύννεφο μαζρὸ, μαζρὸ και λεπτὸ, οα λαμὸς και κεφαλή τοῦ μεγαλου συννεφου, πὸν ήτανε ψηλά και διπλα, ήταν ἀλωμένο και φαινότανε να αναπαυεται απ' τὴν εργασία τῆς νυχτῆς.

Ξαφνικά αἰστάνθηκε μιὰ χαρά.

—Μπῆ! έκανε, γιατί χαρούμαι;

Και κοίταξε να δει, γιατί είχε χαρεῖ, και δὲ βρήκε τίποτα.

Θυμήθηκε και τὴν ἑλπίδα πὸν τοῦ είχε φανεί.

—Κεῖνο; Μ' αὐτὸ εἶνε ἀστεῖο! εἶπε.

Έλλεισε τὸ παρόθυγο και προχώρησε μέσα.

"Άνοιξε τὸ συρτάρι και πήρε λούπινα.

—Τί να κάνουμε; εἶπε.

Εἶδε πὸς τοῦ είχανε σωθεῖ και σκέφτηκε να πάρει ἄλλα, σὺκα, σταφίδες, ὅ,τι εὑρισκε. Μαζί τοῦ ήρθε στὸ νου και κείνο πούχε πει, να κρούει...

—Οἶψ! έκανε.

Στὸν καθρέφτη του, καθὼς έτρωγε εἶδε τή μορφή του.

—Φουκαμᾶ!... έκανε κοιτάζοντάς την. Εἶμαι ἀληθινὰ δυστυχισμένος, δυστυχισμένος.... Μὰ γιατί; Πρωτὰς γιατί; Γιατί σὺ τὸ θέλεις...

Και μ' ένα κούνημα νευρικὸ τῆς κεφαλῆς τραβήχτηκε να μὴ βλέπει τή μορφή του.

Εἶχε τελειώσει τὰ λούπινα, ὅταν στη διπλανή καμαρα ἄκουσε ένα βήξιμο τρομερὸ και στη μέση τῆ φωνῆ τοῦ γέρο μεσίτη να λέει στὸν εαυτὸ του.

—Σκάσε, μωρέ, σκάσε μὴ σε πνίξω!...

Ήρθε και στὸν Ποίμη βήχας οά να κόλλησε κ' έβηξε κι αὐτὸς δυνατὰ. Ἄκουσε όμως τότε τή φωνή τοῦ γέρο μεσίτη να τοῦ λέει.

—"Ε, γείτονα!

—Τί ναι; τοῦ ἀπάντησε ὁ Ποίμης.

—Βλέπω και σὺ ἔχεις τὸν καταραμένο τὸ βήχα!..

"Α, ἐγὼ! Εἶνε τρομάρα... Ἄκους; Μὰ πὸν να πὸν πὸ ἀπόψε, πούχα σαρανταποδαρούσες στὸ στομάχι μου!

—Τί εἶπατε;

—Εἶχα σαρανταποδαρούσες στὸ στομάχι μου! Τὰ κουσες; Εἶχα σαρανταποδαρούσες στὸ στομάχι μου...

—Δὲν κατάλαβα!

—Θὰ καταλάβεις. Έφαγα κέγὼ χαρουπόπητα!

Ἄκους; χιτὲς τὸ βράδυ έφαγα χαρουπόπητα! Τὰ κουσες; "Ε, αὐτό... Στὸ διάολο, σκάσε, σκάσε! Μωρε! μπενίξε... Μὰ τ' εἶναι αὐτό;... Ἄμα κοιμοῦμαι δὲ με πίνει, ἀλλ' ἄμα ξυπνήσω, εἶδὼ εἶμαι, μοῦ λέει.

Ἄκους; Έτσι έφαγα χαρουπόπητα! Μὴ χειρότερα

νά λέμε... Μὰ δὲ μοῦ λές, τόχανε σκεφτεῖ οἱ ἀρχαῖοι τὸ χαρουπάλειυρο;... Ὁχι... Μπα! Αὐτῶν τὸ κεφάλια κόβανε, δὲν ἦταν κλούβια σὰν τὰ δικὰ μας... Κέλειται αὐτοὶ θὰ κάνανε κουμπάνια, ὅχι σὰν ἐμεῖς! Στὸ διάολο... νὰ ὁ βήχας...

Ἐγινε μιὰ διακοπὴ καὶ ἀκούστηκε τὸ βήχημά του ἑστέρνα.

—Βρε νὰ πάρει ὁ διάβολος, μέτνηξε... Δίχως ἄλλο θὰ ξανακούσωα χτὲς τὸ βράδυ!...

Ὁ Ποίμης χαμογελοῦσε, ποὺ τὸν ἀκούγε. Εἶδε τὴν ἐπιθυμία, ποὺ τοῦχε ἔρδει τὴ νύχτα νὰ πιάσει μ' αὐτὸν φίλα, νάσθει πάλι, ἀλλὰ σὰ νὰ παρουσιάστηκε ἀπὸ μακριὰ χωρὶς νὰ τοῦλὰ νὰ πλησιάσει.

Ἄλλοτε ὁ γέρος ὅμως, ποὺ νὰ τοῦ μιλήσει... Τώρα εἶχε δυὸ ἢ τρεῖς φροῆς ποὺ τοῦ κουθέντιαζε. Ἦσως ὁ ἀποκλεισμός, ἡ δυστυχία ξανάαν αὐτὸ τὸ καῖμα...

—Ἔτσι ποὺ λές, ξακολούθησε ὁ γέρος μεσότης, ἅμα τοῦπαρε ὁ βήχας. Μὴ βάζουμε τοὺς ἀρχαίους μὲ τοὺς σημερινούς. Οἱ ἀρχαῖοι... Τοὺς πιάνομε καὶ στὸ στόμα μας! Γιὰ βόλε, ἀκούς: βάλε μὲ τὸ νοῦ σου, δέκα χιλιάδες μονάχα, δέκα χιλιάδες περάσανε ὅλη τὴν Ἀσία. Θηρία σωστά! Ξέρεις γιὰ τί λέω: Ἄκούς: Ποὺ εἶχανε ἀργηρὸ τὸν Ξενοφῶντα... τὸν ξέρεις... Καὶ θὰ σοῦ πεῖ γιὰ τοὺς σημερινούς...

Τίποτα δὲν τοῦχε πεῖ ὁ Ποίμης γιὰ τοὺς σημερινούς.

Ὁ γέρος μεσότης ἔπαυσε. Ἀκούστηκε πάλι, τὸ βήχημά του. Σὲ λίγο γάτι ἔρριξε κέκανε κρότο δυνατὸ καὶ ἄκουσε νὰ βλαστήσει.

Μὲ τί διάβολο ἔχει πάθει μὲ τοὺς ἀρχαίους καὶ μὲ τὸν Ξενοφῶντα! εἶπε ὁ Ποίμης μὲ τὸ νοῦ του.

Ποῦ ὁλίγων ἡμερῶν τὸν εἶχε ἀκούσει στὸ διάδρομο νὰ μιῶν γιὰ τὸν Ξενοφῶντα καὶ τοὺς υἱοὺς, στὴν γυρὰ Ἐλένη, τὸν ἄντρα της καὶ τὰ παιδιὰ της. Καὶ μιλοῦσε δυνατῶς γιατί ὁ ἄντρας τῆς γυρὰ Ἐλένης κοίταζε λίγο. Καὶ τὸν ἀκούσε νὰ λέει γιὰ τὸν Ξενοφῶντα.

—Ὁ Ξενοφῶντας αὐτὸς, ἦτανε ἕνας βαρβάρους Ἀθηναῖος, ἕνας... μὲ μεγαλὸ τοικουότοτο... σὰν ποῖόν νὰ τοῦμε; ποῖόν... δὲν βοῖσκω!

Ὁ Ποίμης ἐτοιμάστηκε καὶ βγῆξε. Θὰ πῆγαινε γάτι νάγοράσει, γιὰ νάγε' ὅταν πεινοῦσε. Αὐτὸ μόνο.

Ἄν' ἔξω βοῦξε τὴν γυρὰ Ἐλένη νὰ οἶσθαι κοντὰ πρὸς ἀνταίχια γυρὰ τῆς ναιλασίας. Μὰ καὶ αὐτὴ, ποὺ ἄλλοτε μόνο τὸν καλοετοῦσε μ' ἕνα ξηρὸ γαιρετικό, τώρα τοῦ μιλοῦσε.

—Πάτε ἔξω, ἔ: τοῦ εἶπε σηκώνοντας τὸ κεφάλι ἀπ' τὸ οὐδῆμα. Δὲν πιστεύω νὰ πηγαίνετε γιὰ φαί: εἶνε προῖδ' ἀκόμα. Ἄ, σέ: τοῦλ' ἀχιστο, οἱ ἀργένιδες βοῖσκετε δὲ σωτᾶτε ὅμως καὶ ἐμεῖς! Ποὺ νὰ μῶς δώσω... Προσμένουμε δά, ἐρεῖνα τὰ πασάδια! Κτεῖναι τόσες μέρες ποῦπανε νὰ μῶς μοιράσουν καὶ ποῖντα! Ποῖν κάμποσες μέρες γάτι βοῖσκαμε, τώρα τοῦ... Ὅλο γόοα, ὅλο γόοα! Πρασίνισαν τὰ σῶφρα καὶ σὺ, καὶ σὺ, σὺ θὰ πρᾶσινίσουν καὶ ἐμεῖς! Καλὸ πῶν, ποὺ τῶνομε πᾶς, καὶ αὐτὸ! Ἀλλὰ τί τᾶ γινεῖ, ποὺ πᾶνε νὰ σωθοῦνε! Νά, δὲν ἀκούτε, τί μαῖνε ἡ γυρὰ Ἀρηήτορα, δὲ ξέρω ἂν τὴν ξέρεις. Μαῖν' ἀφάνει νὰ μῶς γόοτα. Μοῖνε σῆμερα, πᾶς ἀρχίσανε καὶ λιγοστεύουν καὶ ὀχτήκε ὁ κόσμος στὰ

σπορδοῦκλια... Ἀκούτε! Στὰ σπορδοῦκλια, ποὺ οὔτε οἱ κατοίκους καὶ τὰ γουρούνια δὲν τὰ τῶνε... Κι αὐτὰ λέγουνε, πᾶς ἦταν φαρμοκερὸ! Ἀλλ' ἡ πείνα... Ἄς κάνω τὸ σταυρό μου! Μὴ χειρότερα...

Αὐτὸς τὴν κοίταξε κάποτε, ποὺ μιλοῦσε, κοίταξε τὰ μάτια της, ποὺ ἦταν γεμάτα λύπη, ἀπελπίσια, τὸ πρόσωπό της ποῦχε ἀδυνατίσει, καὶ τὴ λυπήθηκε. Ἀλλὰ μαζί σχεδὸν μὲ τὴ λύπη, τοῦ ἤρθε στὸ νοῦ, πᾶς ἦταν αὐτὰ τὰ μάτια, κείνο τὸ πρόσωπο, τί ἐκφραση εἶχαν, ὅταν πρὶν λίγο ἀπ' τὸν ἀποκλεισμό, γιατί εἶχε βραδύνει νὰ πληρώσει τὸ νοῖκι, ἐπειδὴ ἦταν ἄρρωστος, εἶχε μπεῖ μέσ' στὸ δωμάτιό του, γιὰ νὰ τοῦ ζητήσει τὸ νοῖκι.

—Θὰ σιᾶσουν τὰ πράγματα, τί θὰ κάνουν... τῆς εἶπε ὅμως ποὺ τοῦ θῆκε τὰ λόγια τοῦ Νάσσα.

Κεῖνη τὴ στιγμή φάνηκαν νάγονται δυὸ ἀπ' τὰ παιδιὰ της. ἕνα κοριτσάκι καὶ ἕνα ἀγοράκι.

—Νὰ γι αὐτὰ φοβάμαι, τοῦ εἶπε καὶ τᾶδειξε, γι αὐτὰ, ποὺ εἶνε στὴν ἀνάπτυξη! Αὐτὰ θέλουνε ψωμί...

Ὁ Ποίμης τώρα, πρόσεξε, πᾶς τὰ μαγοιλάκια τῆς τὰ στρογγυλά, εἶχανε γίνει ἴσια μῆνα λακκάκι στὴ μέση, καὶ τὸ ῥοδίνο τους χόμα εἶχε χαθεῖ.

—Ψωμί, χωρὶς ψωμί τὸ παιδί, πᾶς θὰ κάνει!...

Ἄν' εἶχαν...

Τὰ μικρὰ εἶχανε σταθεῖ κοντὰ τους.

Ἐφαγε, χτὲς τοῦ φορονάρι τοῦ παιδι στὸ κεφάλι... τοῦ εἶπε τὸ ἀγοράκι μὲ μιὰ φωνὴ γοντρή, σὰν ἀντοῖνα. Ἐγει μιὰ κεφάλια τόση, νά... Καὶ τὰ παιδιὰ τοῦ γιγτήκανε πάνω του ὅλα καὶ τοῦ δώσανε... Σὺ θὰ τοῦς, ψωμί, τοῦ λέγανε, γι αὐτὸ ἔχεις γοντρὸ κεφάλι. Νά, καὶ τοῦ δίνανε...

Στὸ δρόμο τὰ παιδάκια ὅλα στὴ γραμμή, πῆγαν νὰ πέρα ἔχοντας καὶ σημαία τώρα. Τὰ κοιτάσθαι ἀκολοῦθοῦσαν.

—Κλίνετε ἐπὶ δεξιὰ... ἀκούστηκε μιὰ φωνὴ νὰ προστάζει.

Μὲ τὰ ξύλα στὸν ἄντρο καὶ τὰ γόοτινα κρόνη στὰ κεφάλια βάδιζαν μὲ δῆμα. Ἡ ἀσπρὴ σημαία κυμάτιζε.

Ὁ μαῖσος σκύλος τοῦ ἀντικουνοῦ σπιτιοῦ καθῆστος ἔξω ἀπ' τὴν πόρτα του, τὰ κοίταζε.

(Ἀκολοῦθε)

Η ΝΕΚΡΟΚΑΣΣΑ

Μὴν τρέχεις ἔτσι βιαστικός: Καλὸ παιδί!

Στάσου! καὶ πάρε ἐδὼ σιμὰ μου λίγη ἀνάσσα!

Χάση θὰ σὺ χουν, ἂν τραβᾷς βραδύ-βραδύ νὰ φτάσεις κεῖ ποὺ πᾶς μ' αὐτὴ τὴ νεκροκάσσα.

Ξέρεις τί λέω: Στὰ μάτια μου ἔτσι ὅπως χιτάνει μὲ τὴν ὁλόμανθη ἀσημόπλεχτη στολή της:

Ἄω, μήπως τάχα καὶ γιὰ μὲ μπορεῖ νὰ πᾶν σὰ νὰ τὴν ἔφκιασε στὰ μέτρα μου ὁ τεχνίτης!

Μὴ μὲ τὰ λόγια μου, μὲ παίρνεις γιὰ τρελό!

Ἀκούμπησέ την' δῶ στὸ πλάι μου λίγο χάμου.

Ξεσκέπασέ την, παλικάρι μου καλό,

Νὰ κλείσω πόθους μέσα ἐκεῖ καὶ τὰ ὄνειρά μου!